

1 Timoteo

Timoteo 'ga Paulo 'ga remimu'efer amũ. A'eramũ Paulo 'ga ka'arana kwasiaa imonou Timoteo 'ga upe muku ojewi 'ga rekoramũ 'ga mu'akwaapa mama'e are rakue. Jejui 'ga rerowiaara 'gã nereko esage are 'ga ikwasiari imonou 'ga upe. Na'ga etee rui ikwasiaa. Janeruwarete 'ga 'Agesagea te ikwasiarukaa 'ga upe. A'eramũ 'ga ikwasiaa imonou Timoteo 'ga upe rakue.

¹ Je Pauloramũ ka'arana akwasiat imonou enee, ki Timoteo. Jejui Kristu 'ga 'ã je mono kwe pe ojemome'waukaa 'gã nupe ikue. 'Ga Ruwarete 'ga 'ã jane katu'okara. 'Ga nanẽ je mono Jejui 'ga mome'waramũ ikue nũ. Jejui 'ga ree sajemogypyg ete jarejemogyau. A'eramũ je a'eramũ tewau 'gã je'eg imũ kwe pe morogyta esage mome'wau tekou 'gã nupe.

² Ymã te ako je Jejui 'ga mome'ui enee ikue, ki Timoteo. Aipo renupawe ako ene 'ga rerowiaa ikue. A'eramũ ene jera'yra 'jawe ekou jee.

Ku'jywa 'ga 'ã Janeruwaretea. Jejui Kristu 'ga 'ã Janejararetea. 'Gã nesagea ene rerekoa je afutat. Ene ree 'gã jemuaẽma nanẽ je ifutaa nũ, ene mopy'ata'waa 'jau.

Moromu'jat tywet

³ Efesu pe jarekou ako je 'i enee ikue: “Au etee eko ra'ne. Je tee oo peu Masetoni ywy pe”, 'jau ako je enee teo enune ikue. 'Awamũ je 'ã 'jau'japa enee nũ: Peu futat epyta je, a'e je enee. Peuwarã 'gã amũ

ajamu'e tywerete tee ajemogyau. NaJarejuwarete 'ga je'eg are rūi 'gã jamu'ei. O'me are etee futat 'gã jamu'ei. “Pemu'e awi 'gã mama'e a'je'em are”, ere ki 'gã nupe. “Au'je aipo apo re”, ere ki 'gã nupe.

⁴ 'Gã 'ã oje'eg ekoete ajamu'jau. Morogyta ymaner are etee 'gã 'gã mu'ei ajemogyau. Ajamueu 'gã oypy 'gã nee. A'eramũ ki ene 'gã je'eg ekoete momika 'gã nui. Aipo mome'ua nuerowiarukari Jejui 'ga ae upe. Nanarũi ae Jejui 'ga rerowiaaramũ. Nije'eg ekoetei jane Jejui 'ga rerowiaaramũ. Jarejuwarete 'ga je'eg are etee ae jamu'ei. 'Ga je'ega renuw ire 'gã 'ga kwaawi futari.

⁵ “Jarejuwarete 'ga je'eg are etee futat pejamu'e, ere ki 'gã nupe”, a'e je ako ene upe ikue. 'Ga je'ega renuw ire nipo 'gã ywyter esageramũ ajemogyau. Mama'e esage kwaapa ajemogyau, mama'e esagea etee iapou ajemogyau 'ga upe. 'Ga je'ega renuw ire 'gã a'jea futat Jejui 'ga rerowiari. A'eramũ 'gã a'eramũ oporomutaramũ nanimenime 'ga ree. Ajuee nanẽ 'gã opota'waramũ nũ.

⁶ A'ere nipo 'gã amũ ako esage awi 'gã poiri futari. 'Gã oje'eg ekoete akou. Ajamueu ekoete 'gã akou.

⁷ “Moisesi 'ga remikwasiarer are romomu'jaramũ toko 'jau kwy”, e'i 'gã numiamũ. “Je 'ã 'ga je'ega kwaapa katu katu”, 'jau 'gã. A'ere naani. Naeapyoi futari 'gã 'ga je'eg are. A'eramũ 'gã 'gã mu'jawarũ'em. 'Gã nokwaawi agawewi futat 'ga. A'etea 'gã 'gã mu'e ekoete akou. Naikwaapa rūi.

⁸ Ymã te 'ã Moisesi 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega kwasiari ka'aran are rakue. Aipoa 'ga 'eawera

esage futat. A'eramũ jane 'ga je'eg imũ mama'e apo re, jarejesageramũ futat jarejemogyau 'ga upe.

⁹ A'eramũ Moisesi 'ga remikwasiarera mama'e tywera apoaramũ aetywera resaukaa ae upe. Nako esage ma'e 'gã nupe rũi Moisesi 'ga 'ga je'ega kwasiari rakue. Ako tywet ma'e 'gã nupe etee 'ga ikwasiari rakue. 'Gã tywer are 'gã mueapyoukaawamũ te 'ga ikwasiari inuga rakue. Ako tywet ma'e 'gã nomojerowiari futari 'wyriara je'ega. Jarejuwarete 'ga remifutara 'gã nuapoi futari. Nomuorywi 'gã Jarejuwarete 'ga. Mama'e tywera etee futat 'gã wapo. Niporomutari 'gã Jarejuwarete 'ga ree. 'Ga je'ega nanẽ 'gã ifutare'ema nũ. 'Gã oporojuka ma'ea futat. 'Uwa miamũ futat 'gã ajuka. Oya miamũ futat 'gã ajuka.

¹⁰ Ako tywet ma'e 'gã akou ajuemireko are. Kũjãmera 'gã nanẽ akou ojomen are nũ. Kũima'eramũ nanẽ akou ajuee nũ. Kũjãmera nanẽ akou ajuee nũ. A'ea nia'wyri futari Janeruwarete 'ga upe. Ako tywet ma'e 'gã nanẽ ojopyyka ojomoporowykyaukaa. A'eramũ 'gã ojomepyawe'em. 'Gã o'meramũ e'i akou. 'Gã ojoje'ẽwu'jaga. Janeruwarete 'ga je'ega a'jea futat. A'ere 'gã 'ga je'eg imũ mama'ea nuapoi. Aipo 'gã nupe Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari Moisesi 'ga upe rakue, aipoa mama'e tywer awi 'gã mosĩawamũ rakue.

¹¹ “Ekwap kwe pe je mome'wau 'gã nupe. Werowiaramũ Jejui 'ga pẽ katu'ogi, ere ki ewau 'gã nupe”, 'jau Janeruwarete 'ga jee ikue. A'eramũ je 'ga je'ega etee imome'wau. Janeruwarete 'ga 'ã esage a'jea futat. Nitywi amũ 'ga 'jawe esage ma'e

'gã.

Jarejuwarete 'ga muorypawet

¹² Janejararete 'ga, Jejui Kristu 'ga te 'ã, opãjêa amutjee ikue. A'eramũ je a'eramũ tewau 'ga je'ega mome'wau 'gã nupe tekou. A'eramũ je 'jau 'ga upe: “Au'jete epãjê eremutjee, je moporowykyaukaa ejeupe”, 'jau je 'ga upe, 'ga muorypa ee. 'Ga 'ã je kwaap katu katu futat. Je 'ga remiesagetea. A'eramũ 'ga ojemogypyka etee je ree, oporowyky apoukaa jee. “Paulo 'ga jeje'eg are 'gã mu'ea esagejee. Tamono 'ga tekotee 'gã nupe teje'ega mome'waramũ 'jau kwy”, 'jau Janejararete 'ga ojeupejee.

¹³ Ymã te je Jejui 'ga rereko tyweretei ikue, 'ga kurapa ikue. 'Ga remiayuwa 'gã nanê je erekou tyweaete ikue nũ. A'etea 'ga ajemuaêma je ree ikue. Nakwaawi je 'ga ikue. A'eramũ je 'ga rerowiare'ema tekou ikue. A'eramũ je te'akwaawe'emamũ tekou ikue. A'eramũ 'ga a'eramũ ajemuaêma je ree ikue.

¹⁴ Jetywerete agawewi je ikue. A'etea 'ga oporokatu'ogiweramũ je ree ikue. Naapoi agawewi je mama'e esagea 'ga upe ikue. A'etea 'ga ajemuaêma je ree. 'Ga 'ã ojerowiarukaa jee. 'Ga 'ã je mopota'waukaa 'gã nee. Jejui 'ga ree je jemujari 'awamue. A'ere 'ga naje upe etee rũi iapoi. Najuejue etee 'ga iapoi ojee ojemujat ma'e 'gã nupe.

¹⁵ “Ymã te Jejui Kristu 'ga ruri ywy pe aetywera katu'okawamũ rakue”, sa'e ki jarekou. Aipo 'ea a'jea futat. A'eramũ ki jane aipo 'e rerowiaa. A'jea futat 'ga ruri aetywera katu'okawamũ ikue.

Je ako jetywerete agawewi futat 'gã apyraapa ikue.

¹⁶ A'etea Janeruwarete 'ga ajemuaëma je ree ikue. A'eramũ Jejui 'ga je katu'oka je mogou wemi-ayuwamũ ikue. Je katu'og ire nipo je resakara 'gã 'jau: “Kuu. Paulo 'ga katu'og ire nipo 'ga jane nanẽ futat jane katu'ogi 'awamũ”, 'jau nipo 'gã ajaupe. “Paulo 'ga wi opoire'ema nipo 'ga jane wi nanẽ futat opoire'ema nũ”, 'jau nipo je resakara 'gã. A'eramũ nipo 'gã nanẽ Jejui 'ga rerowiaa, ojekatu'ogukaa 'ga upe. A'eramũ 'gã nanẽ awau jane rupi ywag ipe. Jejui 'ga pyri jarejemogyau nakwaparimũ warãu rũi futat.

¹⁷ A'eramũ ki sa'e Jarejuwarete 'ga upe: “Ene te 'ã eneresage oree. 'Wyriararete esageramũ futat 'ã ereko oree”, sa'e ki 'ga upe. “Ene te 'ã okoe-teete ma'ea. Neremanũi futari. Ore 'ã naruesagi agawewi ene. A'ere ore eneremiapofera resagi. A'eramũ ore enereko kwaapa futat”, sa'e ki 'ga upe. “Ene te 'ã eneresage tekotee 'gã nesage apyraapa. Nitywi futari 'ga amũ ene 'jawe. Namutamutat ene etee futat ereko”, sa'e ki Jarejuwarete 'ga upe.

¹⁸ Ene 'ã jera'yra 'jawe jee, ki Timoteo. Enup katu katu ki jeje'ega. Ymã te Janeruwarete 'ga 'gã amũ moje'egukari ene ree rakue. “Timoteo 'ga nipo ako moromu'jaramũ. Je ree nipo 'ga 'gã mu'jau”, 'jau Janeruwarete 'ga jee, 'jau 'gã enee ikue. Janeruwarete 'ga oje'ega 'gã nupe ra'ne. A'eramũ 'gã aipoa mome'wau enee. A'eramũ je 'jau ene upe: 'Gã 'eawer are ejea'at ekou. 'Gã 'eawer imũ etee futat ene 'gã mu'jau morogyta esage are. Eporowyky esage ki Jarejuwarete 'ga

upe, 'jau je enee.

¹⁹ Erepoit kasi 'ga rerowiar awi ne. Mama'e esagea etee ki eapo ekou. Mama'e esage kwaapa ki mama'e esagea etee eapo. 'Gã amũ nipo mama'e esage kwaapa futat numiamũ. A'ere nipo 'gã mama'e tywera etee futat iapoi. A'eramũ nipo 'gã 'jau: "Aipoa nia'wyrì agawewi. A'etea je aapo", 'jau nipo 'gã ojeupe. A'eramũ nipo 'gã opoia futat Jejui 'ga ree ojemogypygy awi. Sã'ã 'ga amũ yara rape kwaawa agawewi. A'etea 'ã imonou ekoete ita 'arimũ imamuka imote'aa. Nan tee futat ae mama'e esage apo kwaawi agawewi. A'etea mama'e tywera etee iapou. A'eramũ 'gã ojemote'aa.

²⁰ Aipo apoara 'gã amũ Imeneu 'ga, Aresãri 'ga retee. Mama'e esage apo kwaapa agawewi. A'etea 'gã ikwaapare'ema 'jawe etee mama'e tywera apou'jau'japa. A'eramũ je 'jau: Tene mama'eukwaawa 'wyrìara 'gã nereko tyweretei ra'ne. A'eramũ nipo 'gã ojewya Jejui 'ga rerowiaa nũ. A'eramũ nipo 'gã opika Jejui 'ga kuraw awi, 'jau je 'gã nupe.

2

Pemono ki pejeje'ega 'ga upe

¹ 'Awamũ je 'i enee, ki Timoteo: Pe'je sajemogy jareje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe 'gã nee najuejue etee, a'e je enee. "Epoar iki 'gã, Kiapi'ni. Ejejuka esage 'gã nee", sa'e ki 'ga upe 'gã nee. Mama'e esagea 'ga wapo janee jepi. A'eramũ jane 'jau 'ga upe: "Au'jete mama'e esagea ereapo oree", 'jau ki jane 'ga upe, 'ga muorypa ee. "Ene 'ã

ejejukau esage ore ree. Ene 'ã eneresage oree", sa'e ki 'ga upe, 'ga resage mome'wau 'ga upe.

² Jare'wyrriara 'gã nee nanē ki jareje'ega simono Jarejuwarete 'ga upe nū. Jare'wyrriararetea 'ga ree, jare'wyrriana'nña 'gã nee. Mīmera 'gã nee ki jareje'ega simono 'ga upe: “Epoar iki ore'wyrriara 'gã, Kiapi'ni. Emu'akwaap 'gã 'gã porowyky are”, 'jau ki jane Jarejuwarete 'ga upe. Aipoa jane iapo re nipo 'gã ojejukau esage jane ree. A'eramū jane jarepota'waramū jarejemogyau jarejuee, jarejemogyau esage.

³ 'Ga upe jareje'ega monou nipo jane 'ga muorywi. Aipoa esage, 'jau nipo 'ga, ojeupe jane jareje'ega monoramū. 'Ga 'ã jane katu'okara.

⁴ 'Ga 'ã iporokatu'ogiwet ae ree najuejue etee. A'jea futat 'ga je'ega. A'eramū 'ga najuejue etee oje'ega kwaawa futaa.

⁵⁻⁶ Janeruwarete 'ga 'ã majepeie etee. Nitywi 'ga amū 'ga 'jawe. 'Ga 'ã esage futat. A'eramū 'ga mama'e tywera upe wuage'emamū. Mama'e tywera 'ga mamara'neukaa. A'eramū 'ga mama'e tywera apoara 'gã nerekou tyweaete, 'gã monoukaa mama'eukwaawa rapyaw ipe. A'ere Jejui Kristu 'ga ruri 'au ywy pe. Ae 'jawe futat 'ga ruri. A'eramū 'ga ojejukaukaa 'gã nupe, janetywera mepyawamū. A'eramū 'ga 'Uwarete 'ga mota'wau jane upe. Janetywera 'ga omepypap. Oporogyta 'ga 'Uwarete 'ga upe jane ree. A'eramū 'ga 'awamū najuejue etee 'gã katu'oga futaa. 'Awamū iwaēmi 'ga kwaapawa upe.

⁷ A'eramū Janeruwarete 'ga je monou imome'waukaa 'gã nupe, amunawa moymoyka ikue. “Ere ewau morogyta esage mome'wau

'gã nupe najuejue etee. Janeruwarete 'ga iporokatu'ogiwet pẽ nee, ere ki 'gã nupe", 'jau 'ga jee ikue. "Jejui 'ga 'ã janetywera omepypap. A'eramũ pẽẽ 'awamũ pejetywera moirukaa Jarejuwarete 'ga upe. A'eramũ 'ga U'agesage monou pẽ nupe oje'jawe pẽ mogyau, ere ki 'gã nupe", 'jau 'ga jee ikue. A'jea futat 'ga je monou imome'waukaa judeue'ema 'gã nupe, okwaapare'ema 'gã nupe najuejue etee.

⁸ 'Awamũ je pẽ mu'ei Jarejuwarete 'ga upe pẽporogyta are. "Jejui 'ga rerowiaara 'gã jatykaramũ ki pejeje'ega pemono Jarejuwarete 'ga upe, ajatyka ma'e 'gã nowase", 'jau ki ene kũima'efera 'gã nupe. "Pejuee pejemara'ne'emamũ pejeporogytau 'ga upe. Pejejamuwe'em nanẽ pejeporogytau 'ga upe nũ", 'jau ki ene 'gã nupe. "Esage ma'eramũ pẽẽ pejepoa pemowywyt pejeje'ega monou 'ga upe", 'jau ki ene 'gã nupe.

⁹⁻¹⁰ Kũjãmera 'gã nupe nanẽ ki ere nũ: "Pejemokaturam kasi pejepira resaukaawamũ etee ne. Napejemokaturama rũi pẽnesagea wesaukat. Pẽ nesaka sipo 'gã ma'ja 'jau ajaupe? 'Kyna raity kyna muesage', e'i sipo 'gã ajaupe? Naani. Napẽnaitya rũi pẽ muesage Janeruwarete 'ga upe. Pẽneko esagea te pẽ muesage 'ga upe. Aipoa tee 'ga amuoryp. Aipo 'jaramũ, 'Je 'ã Jejui kĩa remiayuwa', pe'je ekoete pejejemogyau. A'eramũ ki pẽẽ pejejemogyau esage 'ga upe", ere ki kũjãmera 'gã nupe. "Pejemojewawag ekoete kasi pejejemogyau ne. Ita kamaap, ita mo'yt, ita fãyrũ, taity esage. Mĩmera nepẽ muesagea'uweri Janeruwarete 'ga upe. Pẽneko

esagea tee Janeruwarete 'ga afutat", ere ki kŭjāmera 'gā nupe, a'e je enee.

¹¹ Jejui 'ga rerowiaara 'gā ajatykau ojemu'jau Jarejuwarete 'ga je'eg are te. A'eramū ki kŭjāmera 'gā opika etee ajemogyau enupa.

¹² Ae jatykaaw ipe kŭjāmera 'gā naae mu'earūi kŭima'eramū. Kŭima'eramū etee te ae jamu'akwaawi. Na'wyrriara rūi kŭjāmera 'gā. A'eramū ki kŭjāmera 'gā wapyakau etee ajemogyau.

¹³ Aeypy 'gā apou 'ā Janeruwarete 'ga kŭima'e 'ga ra'ne iapoi rakue, Atāu 'ga ra'ne rakue. A'ere 'ga kŭjā ēē apou rakue, Ewa ēē rakue.

¹⁴ NaAtāu 'ga upe rūi mama'eukwaawa 'wyrriara 'meramū rakue. Ewa ēē upe etee te i'meramū rakue. Ewa ēē ra'ne te 'ā mama'e omote'at rakue, Jarejuwarete 'ga je'ega anupe'ema rakue. A'eramū kŭjāmera 'gā kŭima'eramū ae mu'javarūe'em.

¹⁵ Ewa ēē ra'ne mama'e omote'at. A'eramū kunumīa wayramū kŭjāmera 'gā nupe. A'etea Janeruwarete 'ga kŭjāmera 'gā katu'oka, Jejui 'ga rerowiar awi 'gā poire'emamū. Ajuee ojejuka esage awi 'gā poire'emamū, ajemogy esage awi 'gā poire'emamū, Jarejuwarete 'ga muoryw awi 'gā poire'emamū. Mīmer awi 'gā poire'emamū Janeruwarete 'ga kŭjāmera 'gā katu'ogi futari.

3

Jejui 'ga rerowiaara 'gā 'wyrriat

¹ A'jea futat poa ae mu'e esageawa te. 'Awamū je ene mu'ei Jejui 'ga rerowiaara 'gā nupe 'wyrriara amū mŭ'ē are, pastor amū mŭ'ē are. 'Ga amū nipo

wekoweramũ 'wyrriaramũ Jejui 'ga rerowiaara 'gã nupe. “A'e 'ga morowyky esage afutat ojeupe oporowykyawamũ”, 'jau ore jepi. A'jea futat aipoa.

² A'eramũ ene ajueape ako esage ma'e 'ga etee futat imogou 'wyrriaramũ ajaupe. Ekoarũe'ema 'ga kasi eremono 'wyrriaramũ Jejui 'ga rerowiaara 'gã nupe ne. Majepei tee ki 'ga remirekoa. I'akwaap ma'eramũ ae poromũ. Ako esage ma'eramũ ae poromũ. Oje'wyr ipe 'gã mo'wy'wyara 'ga poromũ, mama'ea 'gã nupe imonoara 'ga poromũ. Ojemu'akwaap 'ga mama'e tywera apoe'em are. A'eramũ 'ga Janeruwarete 'ga je'eg are oporomu'jau.

³ Kawĩajaiwa 'wara 'gã nokoa'uweri Jejui 'ga rerowiaara 'gã 'wyrriaramũ. Nojonupãaramũ rũi ae rekoi 'wyrriaramũ ajaupe. Ajaupe ita'wa ma'eramũ te ae rekoi 'wyrriaramũ ajaupe. Naka'aranũũ mono'og are etee ea'at ma'eramũ rũi ae poromũ.

⁴ Opytun are ojejuka ma'eramũ ae poromũ. Wa'yr are ojejuka ma'eramũ ae poromũ. Wa'yra upe oje'eg ma'eramũ ae poromũ. A'eramũ 'ga ra'yra ojeupe 'ga je'egamũ 'ga je'ega renupa etee. Wa'yra mu'jaramũ ae poromũ.

⁵ Wa'yra mu'e'em ire sipo ae maran Jejui 'ga rerowiaara 'gã mu'jau mama'e are? Naani.

⁶ Jejui 'ga rerowiar yau 'gã nanẽ kasi eremono 'wyrriaramũ ajaupe ne. Kasi a'e pe 'ga omogo re, je jeresage 'gã nupe, tekotee 'gã nesage apyraapa, 'ga 'i ne ojerowiaraipe ojee etee ne. Ojee ojerowiaraipe ma'e 'gã nia'wyrri Janeruwarete 'ga upe. Ymã te mama'eukwaawa 'wyrriara jerowiaraiwi ojee

rakue. A'eramũ 'ã Janeruwarete 'ga imuẽma imua ywag awi rakue. Ojee ojerowiaraip ma'e 'gã nanẽ Janeruwarete 'ga erekou tyweaete i'jawerimũ etee futat.

⁷ Esage ma'e 'gã etee ki emono imogou 'wyrriaramũ 'gã nupe. 'Wyrriarama 'gã ki tuereko esage Jejui 'ga rerowiare'ema 'gã. “Kuu. 'Ga esage”, te'i 'gã ajaupe 'jau. A'ere kasi “nia'wyrri 'ga”, 'ga upe 'gã 'eramũ eremono 'ga Jejui 'ga rerowiaara 'gã nupe 'wyrriaramũ ne. Kasi a'e pe 'ga mono 'ga mÿjamũ, mama'eukwaawa 'wyrriara ruri 'ga porowyky mote'aa 'ga wi ne. A'eramũ ene esage ma'e 'ga etee imogou 'gã nupe. Nanuara 'gã etee ki emogo 'wyrriaramũ 'gã nupe.

'Wyrriara 'ga poaat

⁸ 'Wyrriara 'ga poaara 'gã nanẽ ki tako esage nũ, diacano 'jawa nanẽ ki tako esage nũ. O'wyrriara 'ga 'jawe futar iki 'gã tako esage. Ti'me kasi 'gã ne. Ojemuawapit ma'eramũ te ae poromũ. Kawĩajaiwa 'wara 'ga nokoa'uweri 'wyrriara 'ga poirũnamũ. Naka'aranũũ mono'og are etee ea'at ma'eramũ rũi ae poromũ nanẽ nũ.

⁹ Jarejuwarete 'ga je'ega kwaaparamũ te ae poromũ. 'Ga je'eg are jarejemu'e re jane jarejemogy esagea kwaapa. A'eramũ aipo 'ga je'eg are eapyo ma'ea etee futat akowarũmũ. 'Ga je'eg are eapyo katu ma'eramũ nanẽ ae poromũ nũ. Mama'e esage kwaapa ki 'ga mama'e esage etee futat tuapo.

¹⁰ Pejejeupe 'ga mono enune ki pejomajatyka ra'ne, pejeporogytau 'gã nee ra'ne. “Èsage te 'gã pẽ nupe?” 'jau ki pẽẽ pejejaupe. Nia'wyrri 'gã 'eramũ

pěẽ 'gã mogowe'em. Esage futat 'gã oreẽ 'eramũ
pěẽ 'gã monou imogyau pejejeupe.

11 'Gã nemirekoa nanẽ ki tako esage nũ. 'Gã nemirekoa nipo wa'wyre'emamũ 'eramũ nanẽ kasi eremogo 'gã 'gã nesakaramũ ne. Namorogyta'ywa rũi kasi 'gã nemirekoa ne. Kawĩajaiwa 'wara 'ga remireko 'eramũ kasi 'ga eremono imỹina ne. Ojemuawapit ma'e tee nipo ajee 'ga remirekoa. A'eramũ ẽẽ u'eawer imũ etee futat mama'e apou.

12 'Wyriara poirũ 'gã nemirekoa nirũi futari. Majepei tee futat 'ga remirekoa. Wa'yra upe oje'eg ma'eramũ nanẽ nũ. Wog ipe ajemogy ma'e 'gã nupe oje'eg ma'eramũ nanẽ nũ.

13 Oporowyky esage re nipo 'ga ojemu'jaga kũima'eeteeteramũ 'gã nupe. A'eramũ nipo 'ga okyjawe'em Jejui 'ga mome'wau 'gã nupe kwe pe awau. "Jejui 'ga 'ã Janejararetea. 'Ga 'ã ore aruerowiat", 'jau nipo 'ga awau kwe pe 'gã nupe, tekotee 'gã nupe.

14 Jeatawerayay je ene pyri numiamũ, ki Timoteo. A'ere je nakwaawi we tewawa. A'eramũ je ka'arana kwasiaa imonou ene upe.

15 Jeo poromukuran iki ka'arana pemogyta. A'eramũ pěẽ pejemogy esage kwaapa. Jarejuwarete 'ga remiayuwa futat jane. Okoeteete ma'e 'ga remiayuwa futat jane. A'jea futat 'ga je'ega. 'Ga je'ega jane sikwaap. Jarejuwarete 'ga remiayuwa futat jane. Sã'ã tupaa'mywa 'oga ppykoga. Nan tee futat 'ga je'ega rekoi jane pype. 'Ga je'ega kwaapa nipo jane jarepoire'ema 'ga rerowiar awi mama'e tesirũa jarejeupe ije-saukaramũ.

16 Ymã te 'ã janeyppy 'gã naeapyoi Jarejuwarete 'ga je'eg are rakue. Nokwaawi janeyppya, "Janeruwarete 'ga ra'yra 'ga nipo 'ut amanũmũ ae katu'okawamũ" 'ea rakue. A'ere 'ga 'awamũ jane mueapyoi ee.

"Jejui 'ga 'ua ywy pe rakue, kũima'eramũ rakue. Ywy pe 'ga rekoramũ Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'jau: 'Jejui 'ga esage.

Nuapoi futari 'ga mama'e tywera', 'jau 'ga 'Agesagea 'ga upe.

Ywagipewara 'gã nanẽ Jejui 'ga resaka nũ, kũima'eramũ 'ga reko resaka nũ.

'Ga rerowiaara 'gã amũ awau kwe pe 'ga mome'wau.

A'eramũ 'gã 'ga rerowiaa kwaiwete.

A'eramũ Janeruwarete 'ga 'ga mojewya 'ga monou 'ga mojeupia oje'wyr ipe nũ."

4

I'me ma'e

¹ 'Awamũ je ene mu'ei i'me ma'e 'gã nee nanẽ futat nũ. A'eramũ ene 'gã je'ega rerowiare'ema. Janeruwarete 'ga 'Agesage e'i: "Anure nipo, Janeruwarete 'ga wemiapofera mateepawe'emauwe 'gã amũ poiri Jejui 'ga rerowiar awi. Mama'eukwaawa 'wyriara nipo o'meramũ 'gã nupe ojerowiarukaa 'gã nupe. A'eramũ nipo amumera 'gã opoia futat Jejui 'ga rerowiar awi", 'jau 'ga 'Agesagea janee. Mama'eukwaawa remiayuwa 'gã 'ã i'me ajemogyau janee.

² I'me ma'ea futat 'gã. Nokwaawi futari 'gã mama'e a'jea miamũ. Namutamutat 'gã

mama'e tywera apoi ajemogyau. A'ere 'gã 'awamũ mama'e esagea ojeupe iapoa nokwaawi. Nojemu'akwaawa'uweri 'gã mama'e esage apo are. Nokwaawi futari 'gã wemiapo tywera.

³ “Ku'jywa 'ga aeremirekoa nafutari”, 'jau futatee nipo 'gã ajaupe ajemogyau. A'ere 'gã 'me ate 'gã jemogyramũ. “'Awa mama'ea pe'u. A'ere kasi pea pe'u ne”, 'jau 'gã 'me irũa ajamu'jau i'upyre'em are. A'ere naani. 'Gã 'me ate. Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga mama'e apoi janeremi'uramamũ futat rakue. A'ere ae Jejui 'ga kwaaw ire mama'e 'u katu katu etee futat jarejemogyau. 'Ga upe jareje'ega mono re jane mama'e 'ui katu katu etee futat. “Au'jete mama'ea eremut oree 'ga upe” 'e re ae mama'e 'ui katu katu etee.

⁴ Esage Janeruwarete 'ga remiapofera. Mama'ea 'ga wapo janeremi'uramamũ futat rakue. A'eramũ jane, mama'ea kasi pe'u ne, 'jawe'em 'gã nupe. A'ere ki “au'jete mama'ea esagea eremut oree”, sa'e etee Jarejuwarete 'ga upe mama'e 'u enune.

⁵ “Mama'ea je aapo pẽnemi'uramamũ”, e'i 'ga 'ã janee rakue. A'eramũ 'ã jane jarejemi'war enune 'jau 'ga upe jepi: “Au'jete mama'ea eremut oree. Oreremi'urama eremut oree”, 'jau jane 'ã 'ga upe jepi, jarejemi'war enune jepi. A'eramũ jane mama'e 'wau katu katu etee futat. Nitywi mama'ea i'upyre'ema janee.

Jejui 'ga remiayuw esage

⁶ Aipo are ki 'gã emu'e, ki Timoteo. Jejui 'ga rerowiaara 'gã ki emu'e. 'Gã nupe aipo mome'u esageramũ. Jejui Kristu 'ga remiayuw esageramũ

futat ereko. A'eramũ ene ai'iwe, ai'iwe 'jau Jarejuwarete 'ga je'ega mogytau ekou. 'Ga je'ega a'jea futat. A'eramũ ene imogytau ekou ejea'aramũ ee. A'eramũ ene 'ga je'eg imũ etee futat ekou. A'eramũ ene eojere'emamũ futat mama'e apou ekou 'ga je'eg imũ etee futat.

⁷ A'ere kasi morogyta ymaner are ereapyaka ne. 'Gã amũ nipo janyepy 'gã je'ega mome'wara. A'ere kasi ereapyaka 'gã je'eg are ne. Aipo mome'ua najane mojemogyppyga'uweri jane mogyau Janeruwarete 'ga ree. Jarejuwarete 'ga je'eg are etee ejemu'jau ekou. 'Ga je'eg are etee ejemu'jau nipo 'ga remifutar imũ etee futat mama'ea ereapo.

⁸ Janejemamuakara nanẽ esage 'ga upe nũ. A'ere 'ga je'eg imũ jane jemogya te esageramũ 'ga upe. “Janeruwarete 'ga je'ega nipo jane mogy esageukaa 'au ywy pe. A'eramũ jane jaremanũ re jarewau jarejemogyau ywag ipe 'ga pyri”, 'jau ore jepi.

⁹ Aipo 'ea a'jea futat. Tuapyaka esage ki 'gã ajemogyau ee. Tuerowiar iki 'gã aipoa.

¹⁰ Janeruwarete 'ga 'ã ywag ipe 'ũi. 'Ga 'ã jane sirowiat. 'Ga pyri jareoa 'ã jane siapesak jarejemogyau. A'eramũ jane a'eramũ jarewau 'ga mome'wau tekotee 'gã nupe. 'Gã amũ nipo 'ga rerowiaa jane 'e renuw ire. 'Ga 'ã ae katu'okara. Najuejue etee ae katu'oga 'ga afutat. A'eramũ 'ga werowiaara 'gã katu'oka a'jea futat.

¹¹ “Paulo 'ga je'ega ki peenup katu katu”, ere ki Jejui 'ga rerowiaara 'gã nupe. “Emu'e ki 'gã Jejui 'ga porogyta are. 'Ga je'ega ki peenup”, ere ki 'gã nupe. “Ga je'eg imũ pejejemogyau esage”, ere ki

'gã nupe.

¹² Ene 'ã kunumĩũũa agawewi. A'etea 'ã Janeruwarete 'ga ene mono peu 'gã mu'jaukaa ojee. A'eramũ ene ekou esage 'gã nowase. A'eramũ nipo 'gã, ene resag ire, ene 'jawe ajemogyau, mama'e esagea etee iapou. Eje'ega esageramũ ekou 'gã nupe. Ejejuka esage ki ekou 'gã nee. Erowiar iki Jarejuwarete 'ga. Mama'e tywera kasi ereapo ne. Eko esage ki. A'eramũ 'gã ojemu'jau ene ree.

¹³ Jeo poromukuran Jarejuwarete 'ga je'ega rerekwara ka'arana mogytau ekou 'gã nupe, ajatyka ma'e 'gã nupe. Emu'e ki 'gã morogyta esage are. Emu'akwaap ki 'gã 'gã neko esage are.

¹⁴ Ymã te ako Jejui 'ga rerowiaara 'gã 'wyrara 'gã amũ opo monoi eneapyte'rarimũ ikue, ene resaukaa 'gã nupe ikue, ene monou Jarejuwarete 'ga mome'waramũ 'gã nupe ikue. A'e pe ako 'gã amũ 'jau ene upe ikue: “Je 'ã tepãjẽ omono 'ga upe 'ga moporowykyaukaa tejeupe, e'i 'ga enee, ere ki 'ga upe, e'i Janeruwarete 'ga jee”, 'jau ako 'gã amũ ene upe ikue. A'eramũ je 'awamũ 'jau ene upe nũ: 'Ga pãjẽ mũ etee futat eporowyky ekou, 'jau je ene upe.

¹⁵ 'Ga je'eg are ejea'aramũ ekou. A'eramũ nipo ene resakara 'gã 'jau enee: “Jejui 'ga je'eg imũ etee futat 'ga reko i oporowykyau”, 'jau nipo 'gã enee, ene resag ire.

¹⁶ Ejemuaẽm iki ekou ejee. 'Ga je'eg imũ etee futat eko eatau. Jarejuwarete 'ga je'eg are etee ki 'gã emu'e. Enup katu katu ki aipo 'ea. 'Ga je'ega etee ki emome'u 'gã nupe. Aipo apo re nipo ereo ywag ipe ekou Jarejuwarete 'ga pyri, emanũ

re. Eneremimu'efera 'gã nanẽ futat nipo awau 'ga pyri ene amu'e re nũ.

5

Jejui 'ga rerowiaara 'gã neko esage

¹ 'Awamũ je ene mu'ei Jejui 'ga rerowiaara 'gã mu'akwaaw are. 'Gã 'ã Jejui 'ga rerowiaar yaua. 'Awamũ etee ako 'gã Jejui 'ga rerowiari ai'i. A'eramũ ene 'gã mu'jau Jarejuwarete 'ga remifutar are.

Sawa'e 'ga amũ mama'e tywera aporamũ kasi ereje'egay 'ga upe ne. Eporogyta esage etee ki 'ga upe, 'ga mu'jau ejuwa 'jawe futat. “Mama'e tywera apoa nia'wyrĩ Janeruwarete 'ga upe. Mama'e esagea etee eapo 'ga upe”, ere esage etee ki 'ga upe, 'ga mu'jau Jarejuwarete 'ga remifutar are.

Ipyau 'gã nipo mama'e tywera mũ apou. A'eramũ nanẽ ki eje'ega 'gã nupe ejewirera 'jawe futat, 'gã mu'jau ee nũ.

² Kũjãmera 'gã nupe eje'ega kasi ere ejeupe ne: Kuu. Te 'ã nooi te'apa amũ fue'i, ere kasi ejeupe ne. Wãiwĩ ãẽ mũ upe eje'ega, eje'eg esage etee futat ãẽ upe, ey 'jawe. Kũjãmuku 'gã nupe nanẽ eje'ega ejenyra 'jawe etee futat nũ.

³ 'Awamũ je ene mu'ei imen manũ ma'efera 'gã nee nũ, ipytune'ema 'gã nee. Tojejuka esage ki Jejui 'ga rerowiaara 'gã 'gã nee.

⁴ Imen manũ ma'e nipo wa'yramũ amũ, wemiariĩnamũ nanẽ nipo nũ. A'eramũ ki 'gã tojejuka oy are maranamũ ojarĩ are 'jau. Aipoa Janeruwarete 'ga afutat. Pejepyton are pẽpota'wa pãwẽa futat esage Janeruwarete 'ga upe. Janewuja'ĩ are 'ã janey jejukai jane ree rakue.

Mama'ea 'ã 'gã imua janee rakue. Janerua nanē 'ã mama'e mua janee, mama'e apou janee 'jau rakue, janewujaramū rakue. A'eramū jane 'awamū jarepojejukaramū jarey are ipy'rau. Jane jarepojejukaramū jarejuw are nanē nū. Jarejamŷi are, jarejarŷi are, mīmer are ki sajejuka 'gã nee 'gã py'rau.

⁵ Majawera 'gã amū nipo wa'yre'emamū amū wemiarirūe'emamū nanē nipo nū, opytune'emamū nanē nipo 'gã nū. A'eramū nipo 'gã Jarejuwarete 'ga ree tee ojemogypyka ajemogyau. Au'jeteramū nipo 'gã oje'ega monou akou 'ga upe. “Mama'ea emut jee. Nitywi mama'ea jee”, 'jau nipo 'gã akou Jarejuwarete 'ga upe. Aipo 'gã ki sipoat, mama'e monou 'gã nupe. Sajejuka ki 'gã nee.

⁶ Imen manū ma'efera 'gã amū nipo awau aku'iramū etee akou ojee. Ojee tee wea'aramū awau. Jarejuwarete 'ga ree jēmī wea'are'emamū akou. A'e 'gã ako amanū ma'e 'jawe etee 'ga upe. Aipo 'gã nee kasi pejejuka ne.

⁷ A'eramū ki ene je'eawer imū etee 'gã mu'jau. Kasi a'e pe majawera 'gã nee jane jejukae'emamū jane resakara 'gã 'i ne: “Kuu. Jejui 'ga rerowiaara 'gã nojejukai opytun are”, e'i 'gã janee, jane ago'wau ne. A'eramū je 'jau pē nupe: Pejejuka ki majawera 'gã nee, a'e je enee. A'eramū jane resakara 'gã jane ago'wawe'em.

⁸ Jarepytuna 'gã mama'e tywe'emamū jarejejukau 'gã nee. 'Gã nee jane jejukae'emamū ia'wyre'emamū futat jane rekoi Jarejuwarete 'ga upe Jejui 'ga rerowiar awi opoit ma'e 'jawe. 'Ga rerowiare'ema 'gã miamū opytuna 'gã nee oje-

juka. Jane taetu 'ga rerowiaaramũ jarepytuna 'gã nee jarejeyukae'em ire 'ga rerowiare'ema 'gã tywera siapyraaw ine.

⁹ Imen manũ ma'e 'gã, wãiwĩ 'gã nera etee ene imonou ikwasiaa ka'aran are, Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'ea 'jawa ka'aran are inuga. Aipo 'gã oporowyky Jarejuwarete 'ga upe. Wãiwĩ 'gã poromũ. Sesêta kwara mu'aarera 'gã nera etee futat ene inuga ee. Majepei tee imen ma'efera 'gã.

¹⁰ Wa'yra muaranuw esageara 'gã poromũ. Oje'wyr ipe ae mo'wy'wyarera poromũ. Jarejuwarete 'ga remiayuwa 'gã nee ojejuka ma'efera poromũ, 'gã nupe mama'e monoarera poromũ. Ojero'wu ma'efera 'gã nee ojejuka ma'efera ãã. Ajaupe mama'e esage apoarera ãã. Nanuara apoarera 'gã majawera 'gã nera etee ki ekwasiat inuga ka'aran are, Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'ea 'jawa ka'aran are.

¹¹ Kũjã pyau 'gã amũ mena nipo amanũmũ ãã wi. A'e ãã rera kasi eremono Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'ea 'jawa ka'aran are inuga ne. Anurenure'i nipo ãã oi kũima'e mũ rekaa omenamũ nũ. A'eramũ nipo ãã Jejui 'ga porowyky awi opoia etee ne.

¹² Omena manũ re nipo ãã 'jau ojeupe: “Awamũ je nomenaru'jawi futari. 'Awamũ je Jejui kãã porowykya te futat taapo 'jau”, 'jau nipo ãã ojeupe numiamũ. A'e reewi nipo ãã anure ãã menaari nũ. A'e ãã u'eawer imũ mama'ea nuapoi futari. Aipoa nia'wyr Janeruwarete 'ga upe.

¹³ A'eramũ ene aipo 'gã nera monowe'em Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'ea 'jawa ka'aran

are. Kasi a'e pe aipo ãã mama'e ojeupe imonoramũ ãã wewueramũ akou ne. Awau kwe pe oporogytau akou 'oga moyka morogyta a'wyre'ema pyu ne.

14 A'eramũ ki nanuara 'gã tomenaru'jap tãmẽjẽ. A'eramũ futat 'gã wa'yramũ. A'eramũ futat 'gã oporowykyau wa'yra upe omena upe 'jau. A'eramũ Jejui 'ga rerowiare'ema 'gã jane ago'wawe'em ajemogyau 'gã nee.

15 Amumera majawera 'gã te ajee opoit Jejui 'ga rerowiar awi ai'i. Mama'eukwaawa 'wyrriara remifutar imũ etee 'gã mama'e apou ajemogyau ai'i. Aipoa nia'wyrri futari.

16 “Pẽpytuna nipo amũ ako majaweramũ. A'eramũ pẽẽ futat pejejekau ãã ree”, ere ki Jejui 'ga rerowiaara 'gã kũjãmera 'gã nupe. Pejejuka kynu ree, te'i kasi 'gã Jejui 'ga rerowiaara 'gã nupe ne. ãã futar iki tojejuka opytun are. Jejui 'ga rerowiaara 'gã ki tojejuka ipytune'ema 'gã nee etee.

17 'Awamũ je ene mu'ei jare'wyrriara 'gã nee nanẽ nũ, pastor 'jawa 'gã nee nũ. Jare'wyrriara 'gã nee ki sajejuka esage. Toporowyky esage ki 'gã akou. A'eramũ ki simepyuu 'gã. Mukũi ki 'gã nepya simono 'gã nupe. Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gã nupe, jaremu'jara 'gã nupe. Mĩmera 'gã nupe ki simonouu mukũi 'gã nepya 'gã nupe.

18 Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari 'gã nupe rakue: “Ejeupe ejeymawa iporowykyramũ kasi eresĩmat ejeymawa ne. Tene ki ijemi'wari akou oporowykyaw ipe”, 'jau 'ga ikwasiarukaa inuga janee rakue. “Pejejeupe

'gã amũ porowykyramũ nanẽ ki 'gã pemepy”, 'jau nanẽ 'ga ikwasiarukaa inuga rakue nũ. A'eramũ ki pẽẽ, peje'wyriara mepyau pejejeupe iporowykyawer are.

19 Peenup kasi peje'wyriara 'ga ago'oa ne. 'Ga amũ nipo 'ua 'wyriara 'ga mome'wau pẽ nupe: “Ekoay jane'wyriara 'ga mama'e tywera apou akou”, 'jau nipo 'gã pẽ nupe, Jejui 'ga rerowiaaramũ pẽ nupe. Majepeja 'ga etee imome'uramũ kasi perowiar ine. A'ere ki 'gã amũ nuru'jawamũ perowiat.

20 Mama'e tywera 'wyriara 'ga iaporamũ ki eje'ega emoywyrafen 'ga upe pejelowase. A'eramũ enupara 'gã, aipo renupa, okyjau mama'e tywera apo awi. “Mama'e tywera aporamũ nipo 'ã 'gã oje'ega moywyrafeni janee 'gã nowase”, 'jau nipo 'gã ajaupe.

21 Jejui 'ga rerowiaara 'gã mu'akwaaw are je ene mu'ei, ki Timoteo. A'eramũ ene jeje'ega renupa katu katu. Jeje'eg imũ etee ki mama'ea eapo, a'e je enee Jarejuwarete 'ga remianuwamũ, Jejui Kristu 'ga remianuwamũ, ywagipewara 'gã, mama'e tywera apoare'ema 'gã nemianuwamũ 'jau. Mĩmera 'gã nemianuwamũ je 'i enee. A'eramũ ene jeje'ega renupa katu katu. Ejejuka pãwẽ pãwẽ ki 'gã nee.

22 Ēpoa kasi eremono ejemiesapytere'ema 'gã apyte'rarimũ ne. Esapytet ra'ne ki 'gã. 'Gã neko esage ra'ne ki esak. 'Gã neko esage resag ire etee ene epo monou 'gã apyte'rarimũ 'gã mogyau Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'eramũ. Ereko kasi mama'e tywera apoara 'gã 'jawe etee ne. Mama'e tywera apoara 'gã nui ki epojo'ok. Eko esage futar iki. Ereapo kasi mama'e tywera ne.

23-25 'Gã amũ mama'e tywera wapo najuejue etee ajueape. A'eramũ jane 'gã tywera resaka. “Anure nipo Janeruwarete 'ga 'gã nereko tyweretei”, 'jau nipo jane 'gã tywera resaka. A'ere nipo amumera 'gã mama'e tywera nuapoi ajueape. Jarejowase mama'ea 'gã iaporamũ jane 'ã 'gã nemiapofera kwaawi. A'ere jane jemime 'gã nemiapofera nikwaawi. A'ere nipo jane anure 'gã nemiapofera resagi katu katu. A'eramũ ene 'gã nesaka katu katu ra'ne Jarejuwarete 'ga porowyky pype 'gã munew enune.

Timoteo, 'awamũ je 'i enee. Ejejuka esage ki ejee. Enerewega 'ã nia'wyri. A'eramũ ene y'way ajai'wi 'wau ejewega upe. 'Ya etee kasi eretykur ine.

6

¹Awamũ je ene mu'ei 'gã nemifaja 'gã nee. Ymã te 'ã 'gã amũ nitywi ka'aranũũ pyu rakue. A'eramũ 'gã ojeme'egukaa 'gã nupe 'gã nemifajamũ rakue. A'ere 'gã 'awamũ Jejui 'ga rerowiaaramũ 'gã jemogyi. “Peenup katu katu ki pejejara 'ga je'ega”, ere ki 'gã nupe. “Peporowyky esageramũ teko-tee 'gã jane ago'o eme 'jau”, ere ki 'gã nupe. Janeje'ega nanē 'gã ikurape'ema nũ. Nia'wyri aipoa, 'jawe'em 'gã janeje'ega upe.

²Pējara 'gã nipo ako amũ Jejui 'ga rerowiaaramũ. “Jejara 'ga Jejui 'ga rerowiaara. A'eramũ nipo 'ga je nupãue'em. A'eramũ je teporowykyau'i'i etee inãinãni'i etee, pe'je kasi ne”, ere ki 'gã nupe. Naani. “Pejejara 'ga Jejui 'ga rerowiaara futat 'ga rekoramũ taetu pēporomutat 'ga ree. A'eramũ ki pēē pejeporowykyau esage 'ga

upe”, ere ki 'gã nupe. Emu'e ki 'gã je'eawer are, ki Timoteo. Je'eawer imũ etee mama'e apoukaa 'gã nupe.

Jejui Kristu 'ga je'ega a'jea futat

³ Janejararete 'ga, Jejui Kristu 'ga je'ega a'jea futat. A'eramũ jane 'ga je'ega renuparamũ Jarejuwarete 'ga remifutar imũ mama'e apou. A'ere nipo 'gã amũ nafutari 'ga je'ega. A'eramũ nipo 'gã mama'e amutee are te nipo ajamu'jau.

⁴ “Je 'ã je'akwaap 'gã 'akwaawa apyraapa”, 'jau futatee nipo 'gã. A'ere naani. Ajamue ekoete te 'gã. Ajakurap te 'gã. Iporerekoaywet 'gã ajuee. Ojoje'ẽwu'jaga ekoete. Najuerowiari 'gã.

⁵ A'eramũ ajamueu etee akou. Nokwaawi 'gã mama'e a'je apoa. I'akwaawe'emamũ ae poromũ. Mama'e tywer are etee 'gã wea'aramũ akou. “Jejui 'ga rerowiaara 'gã ika'aranũũ kwai ajemogyau”, 'jau futatee 'gã ajaupe. “Je nanẽ nipo Jejui 'ga rerowiaaramũ tekou jeka'aranũũ kwai nũ”, 'jau futatee 'gã numiamũ. A'ere nanarũi.

⁶ Janeruwarete 'ga remifutara apoara 'gã a'jea futat ika'aranũũ kwai ma'e 'jawe iku'i akou. 'Ga 'gã okwaap. 'Ga esage futat. Janeruwarete 'ga esage futat, tekotee 'gã nesage apyraapa. A'eramũ ae 'ga kwaaparamũ aku'iramũ ajemogyau awau 'ga rape rupi.

⁷ Jarey awi jare'aa ypy 'ã jane niruri futari mama'ea jarepo pe. A'eramũ jane jaremanũmũ nanẽ mama'e rerawawe'em futat jarepo pe nũ.

⁸ A'eramũ jane jarejemi'urama tywamũ jarejekõẽãjamũ jarejemogyau. Jarejaity tywamũ jareku'iramũ nanẽ nũ.

⁹ Amumẽ ka'aranũũ mono'ogara 'gã mama'e tywera wapo ka'aranũũ mono'ogawamũ ojeupe. Mama'e yau resaka nipo 'gã 'i: “Kuu. Afutat je aipoa”, 'jau nipo 'gã. A'eramũ nipo 'gã ipyyka jemime ojeupe. Sã'ã 'miara. Mama'e resag ire ipige'ema ipy'araypara imogeukaa ukaja pype. A'eramũ 'ã ojejukaukaa wyra ukaja jara 'ga upe. Nan tee ka'aranũũ mono'ogara 'gã. U'akwaawe'emamũ awau mama'e tywera apou ka'aranũũ are. A'ere nipo nanuara 'gã nayrũnamũ anure. Nooi futari 'gã Jarejuwarete 'ga pyri.

¹⁰ Ka'aranũũ futar are ea'at ma'eramũ mama'e tywera iypyrugawa futat. A'eramũ ka'aranũũ mono'og are etee ea'at ma'e 'gã Jejui 'ga rerowiar are jẽmĩ wea'are'emamũ ajemogyau. 'Gã amũ ka'aranũũa futaa kwaiwete, Jejui 'ga futara apyraapa. A'eramũ nipo 'gã amũ Jejui 'ga rerowiar awi opoia futat. Kwaiwete agawewi 'gã ka'aranũũa. A'etea nipo 'gã i'arasigamũ akou, ojeupi etee futat ojereko tywerukaa.

Timoteo 'ga mu'akwaapawet

¹¹ A'eramũ ki ene Janeruwarete 'ga remifutara apoaramũ mama'e tywera apo awi ejea'gwau, ki Timoteo. Mama'e esage etee iapou. Jarejuwarete 'ga remifutar imũ etee futat mama'e apou ekou. Ejemogypygyg ete ki ekou 'ga ree. Ejejuka esage ki Jejui 'ga rerowiaara 'gã nee. Ejeupe mama'eay ijesaokaramũ kasi erepoit 'ga rerowiar awi ne. Epota'wa esageramũ etee futat ekou 'gã nee.

¹² Sã'ã afuakara resaukaara 'gã. Ajuowajaa 'gã 'ã afuakara resaukaawamũ. Nojoman ekoete rũi nanẽ 'gã ajuetyka nũ. Ojoman esage te 'gã. Nan

tee futat ejeko esagea resaukaa 'ga upe. A'eramũ nipo ene ewau ekou Jarejuwarete 'ga rape rupi. A'eramũ 'ga ene mujaa ojee. Ymã te ako 'ga ene muẽmi werowiare'ema 'gã nui ene mogou wemi-ayuwamũ ikue. Kwaiwete 'gã nowase ako ere ikue: “Je 'ã arowiat Jejui 'ga. 'Ga 'ã jetywera omoit je wi ai'i”, ere ako 'gã nowase ikue. “Ga rape rupi too 'jau”, ere ako 'gã nowase ikue. A'eramũ 'ga ene monou wemiayuwamũ. A'eramũ ene 'awamũ ekou esage futat 'ga upe.

¹³ Janeruwarete 'ga ete 'ã jane mogy. 'Ga ra'yra 'ga, Jejui Kristu 'ga 'ã oje'eg a'je mome'wau Põsiu Piratu 'ga upe, okyjawe'em rakue. Ma'eramũ 'ã je 'i 'awamũ 'gã nowase enee.

¹⁴ Jarejuwarete 'ga je'ega ki enup katu katu. 'Ga je'eg imũ etee futar iki mama'e apo ekou. A'eramũ tekotee 'gã ene ago'wawe'em. A'eramũ ene ety-were'emamũ ekou 'ga upe 'ga jewyramũ.

¹⁵ Janeruwarete 'ga remifutara 'ara upe iwaẽm ire Jejui 'ga ruri ojewya nũ. Janeruwarete 'ga esage ma'ea. Iku'i ma'ea 'ga. 'Ga 'ã 'wyriararetea futat. 'Ga tee Janejararetea futat.

¹⁶ 'Ga etee te namanũi. Okoeteete ma'e 'ga futat. Esage futat 'ga. Nitywi futari mama'e tywera 'ga ree. A'eramũ 'ga wenyramũ akou. 'Ga renya kwara reny apyraapa. Nitywi futari esage ma'e 'gã 'ga 'jawe. A'eramũ itywet ma'e 'gã 'ga rerowyke'ema. Tamuoryp ki 'gã 'ga. 'Ga te 'ã pãjẽrete futat namutat.

¹⁷ 'Awamũ je ene moje'egukari ikaraemã kwai ma'e 'gã nupe: “Je te 'ã kũima'eeteetea, pe'je awi”, ere ki 'gã nupe. “Anure nipo pẽkaraemã teep-awamũ. A'eramũ pẽẽ pejemogypyke'ema pe-

jekaraemã are. Jarejuwarete 'ga ree te pejemogypyk. 'Ga te 'ã mama'e amut janee, jane muorypawamũ. A'eramũ pẽẽ 'ga ree te pejejemogypyka", ere ki ikaraemã kwai ma'e 'gã nupe.

¹⁸ "Pe'je pejejekau esage 'gã nee", ere ki 'gã nupe. "Mama'e esage peapo pejekou. Pẽnakate'em kasi pejejemogyau ne. Mama'e mũ ki pemono imama'e'ema 'gã nupe", ere ki 'gã nupe.

¹⁹ "Gã nupe mama'e monoramũ, Janeruwarete 'ga mama'e esage muri pẽ nupe, peu ywag ipe. Mama'e tywera sipo 'ga amut pẽ nupe? Naani. Mama'e eteetea te nipo 'ga amut pẽ nupe. Teepap sipo kamẽsĩete 'ga remimurera? Naani. 'Ga remimurera te enema'e namutamutat", ere ki 'gã nupe. "A'eramũ tepeo 'ga pyri pejejemogyau nakwaparimũ ete rũi", ere ki ikaraemã kwai ma'e 'gã nupe. "Peu 'ga pyri sipo pẽku'i'i'i etee? Naani. Pẽku'irete te peu", ere ki 'gã nupe.

²⁰ Timoteo. Ymã te Janeruwarete 'ga ene resagi ene muẽma aipo 'gã nui, ene moporowykyaukaa ojeupe. A'eramũ ene 'ga je'eg imũ etee futat ekou. "Nan iki eapo jee", 'jawerimũ etee futar iki ene iapou. Ejepe'a aipo ajamue ma'e 'gã nui. Ajamue ekoete 'gã. Aipoa nia'wyrj Janeruwarete 'ga upe. Aipoa kasi ereapo ne.

²¹ "Ore 'ã ore'akwaap 'gã nemimu'e are", e'i ekoete 'gã. A'ere naani. I'me etee 'gã. Aipo 'jara 'gã opiau etee ywaga piar awi. A'eramũ 'gã opoia Jejui 'ga rerowiar awi.

Jarejuwarete 'ga resagea ene rerekoa je afutat.
Kweramũ etee jeremimome'ua.

Janeruwarete 'Ga Je'eg
New Testament in Kayabí (BR:kyz:Kayabí)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kayabí

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kayabí

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
4079b71d-584e-51a5-ad2a-7eb18ed8c7d4